

Kadernota 2019

05 april 2018

Inhoud

1.	Inleiding.....	3
2.	Strategische ontwikkelingen: AQUON als ketenpartner.....	4
	2.1 Ketenpartners: ontwikkeling naar AQUON 3.0.....	4
	2.2 Ketenpartners: ontwikkeling meetvraag 2019 en te leveren productie	7
	2.3 Ketenpartners: samenwerking	9
	2.4 Ketenpartners: kennisontwikkeling en innovaties.....	9
3.	Financiële ontwikkelingen	10
	3.1 Fiscale ontwikkelingen	10
	3.2 Financiële uitgangspunten 2019	10
4.	Sturing en verantwoording.....	12
5.	Vervolgproces.....	12

CONCEPT

1. Inleiding

Voor u ligt de kadernota 2019 van AQUON. In deze kadernota geven we op basis van huidige inzichten de hoofdpunten van het AQUON-beleid en de financiële kaders voor het komend jaar weer.

AQUON heeft de ambitie om een succesvolle samenwerking van haar eigenaren te zijn. Zowel vanuit het oogpunt van eigenaren als vanuit het oogpunt van opdrachtgevers: een onderscheidende organisatie, die tot meetbare resultaten komt en zichtbare, gezamenlijk gedragen initiatieven ontplooit. Een door visie gedreven groep mensen die zich continue ontwikkelt om ondersteuning en ontzorging te bieden ten behoeve van de primaire taken van de waterschappen: de zorg voor watersystemen en afvalwaterzuivering.

De strategie en governance van AQUON zijn in 2016 herijkt en eind 2017 vastgelegd in de Gemeenschappelijke Regeling. De nieuwe strategie kan omschreven worden als het ontwikkelen van AQUON van een laboratoriumorganisatie op afstand naar een full-service ketenpartner, geïntegreerd in de processen van de deelnemende waterschappen. Een informatieleverancier, welke door een intensief proces van vraagarticulatie, laboratoriumdiensten en innovatie inspeelt op de huidige behoeftes van en ontwikkelingen bij de waterschappen. Een samenwerkingsverband dat door harmonisatie bijdraagt aan kosteneffectiviteit en doelgerichtheid in de totale keten. Een organisatie die geïnspireerd is op het thema “inzicht in waterkwaliteit: goed water, goed leven” en zich gedraagt volgens het motto “samen, verantwoordelijk en professioneel”.

De afgelopen 3 jaar (2015 t/m 2017) hebben naast de operaties in het teken gestaan van:

1. De ombouw: een reorganisatie waarmee het gewenste kostenniveau is gerealiseerd
2. De herijking van de strategie en governance
3. Het programma AQUON 2.0: de aanpassing van de organisatie, het management, de bedrijfscultuur en de hoofdprocessen aan de nieuwe strategie en governance

De komende jaren staan in het teken van de implementatie van AQUON 2.0: de voortgaande lijn van efficiency, optimalisatie, dienstverlening, innovatie en gezamenlijke harmonisatie. De uitkomsten en resultaten zullen vastgelegd worden in een toekomstbestendige business case. Het uiteindelijke doel hiervan is om AQUON te integreren op 1 centrale locatie, ofwel het ontstaan van AQUON 3.0. De bestuurlijke herbevestiging van het besluit tot centralisatie staat gepland in 2019, na de waterschapsverkiezingen en de daarop volgende instelling van het nieuwe bestuur.

Met vriendelijke groet,

Jeen Bouma
Directeur-bestuurder AQUON

2. Strategische ontwikkelingen: AQUON als ketenpartner

2.1 Ketenpartners: ontwikkeling naar AQUON 3.0

We werken vol vertrouwen aan onze positie. Om de AQUON-ontwikkelingen binnen een strategisch perspectief weer te geven volgt hier een nadere uiteenzetting.

Ombouw

De doelstellingen uit het ombouwplan 2016 zijn in het jaar 2017 volledig gerealiseerd. Met een centraal ingericht klantportaal en gecentraliseerde monsterontvangst worden de opdrachtgevers optimaal bediend. Vanuit het nieuwe organisatieonderdeel “servicebureau” is een gecentraliseerde procesbegeleiding ingericht. Het operationeel management treft elkaar maandelijks om aan de hand van prestatie-indicatoren de operatie te sturen en de processen optimaal in richten.

De organisatiestructuur is naar aanleiding van vergaande centralisatie van activiteiten (op de locaties Tiel en Leiden) afgeslankt met 12 FTE. De productielocatie Breda is met ingang van 1 januari 2017 gesloten. AQUON werd met deze veranderingen efficiënter in haar werken.

AQUON 2.0

In het jaar 2017 is het programma “AQUON 2.0” naar aanleiding van de nieuwe strategische keuzes uitgevoerd. Door middel van het programma is de AQUON-organisatie zo ingericht dat zij haar nieuwe positie als ketenpartner van de waterschappen kan uitvoeren. De opbrengst van het programma AQUON 2.0 kan als volgt worden samengevat:

- een nieuwe organisatiestructuur en bedrijfscultuur is ingericht.
- gezamenlijk wordt de ontwikkeling in de verwachte meetvraag uitgewerkt. De meetvraag vanuit de opdrachtgevers wordt grotendeels uitgevraagd in pakketten. Pakketten hebben tot doel om op termijn te komen tot meer standaardisatie en efficiëntie binnen het ketenproces van de waterschappen en AQUON.
- de werkprocessen worden aangepast om verbeteringen aan te kunnen brengen.
- bestuurders worden nu door haar eigen adviesorganen “platform opdrachtgevers” en “platform eigenaren” vanuit de waterschappen goed voorbereid over de te bespreken onderwerpen en over besluitvorming. De nieuwe werkwijze geeft bestuurlijke rust.
- er is een plan hoe toegewerkt wordt naar het besluit om naar één locatie te gaan.
- de communicatie is sterk verbeterd. Zowel binnen de organisatie als met de opdrachtgevers. Introductie van nieuwsbrieven en andere berichtgeving helpt.

AQUON 3.0

Ten aanzien van AQUON 3.0 hebben de eigenaren een voorgenomen bestuurlijk besluit genomen. Op basis van de - op het moment van besluitvorming - beschikbare informatie en overwegingen die betrekking hebben op productieaantallen, te bereiken efficiëntie en de noodzaak van een wenkend perspectief is het een collectieve ambitie om AQUON te concentreren op één locatie. Tenzij in 2018 blijkt dat de vastgestelde strategie en governance zich in 2017 niet bewijzen en in 2018 wordt aangetoond met een nadere uitwerking van de daarop aansluitende huisvestingvoorstellen of een op te stellen business case dat het één locatiebesluit zichzelf niet rechtvaardigt. De eigenaren hebben daarbij besloten AQUON de financiële ruimte te geven om de noodzakelijke voorbereidingen te doen die hiermee samenhangen.

Het adviesrapport “Naar AQUON 2.0” uit het jaar 2016 verwacht dat de uitkomst van de op te stellen businesscase ten behoeve van definitieve bestuurlijke besluitvorming inzake het één-locatiebesluit een structureel kostenvoordeel van circa €1 miljoen behelst. Vanuit de eigenaren is deze inschatting een belangrijk aspect geweest om te komen tot het voorgenomen bestuurlijk besluit. Het is daarmee de basis voor de bestuurlijke richting: een businesscase dient het besluit te bekrachtigen.

Het beoogde kostenvoordeel is in afwachting van het opstellen van de businesscase, waarin tevens het eerste inzicht in nieuwe investeringen, financieringen, projectkosten en frictiekosten wordt weergegeven, niet opgenomen in de meerjarenraming bij deze kadernota. Op dit moment zijn deze aspecten niet inzichtelijk en daarbij nu ook nog niet in te schatten. Het nu opnemen van een beoogd en doelgericht kostenvoordeel met het ontbrekende inzicht in investeringen en de bijkomende kosten zal een onwenselijk vertekend beeld geven ten behoeve van de besluitvorming. In de programmabegroting 2019 en de meerjarenraming zal het kostenvoordeel met nadruk worden beschreven, echter nog niet worden opgenomen in de voorgeschreven begrotingstabellen. Onverlet blijft het uitgangspunt, door centralisatie een kostenvoordeel van €1 miljoen euro te realiseren. Net zoals in de afgelopen jaren blijft AQUON ook in de tussenliggende jaren haar effectiviteit en efficiency verhogen.

Om de juiste ingrediënten te kunnen bespreken inzake AQUON 3.0 en om uiteindelijk te komen tot een businesscase voor de definitieve besluitvorming is een voorstel plan van aanpak inclusief projectrisico's in december 2017 met het algemeen bestuur doorgesproken. Het voorstel is voorafgaand door het platform eigenaren ter advisering voorgelegd. Het platform eigenaren ondersteunt het voorstel met de erin opgenomen planning van activiteiten. Voor de eigenaren (in het bijzonder Hoogheemraadschap Delfland) is het van belang te komen tot de genoemde verdere efficiëntie. De uitwerking vergt (extra) aandacht en de planning moet in het licht van de bestuurlijke besluitvorming vanwege de waterschapsverkiezingen (maart 2019) worden gezien. In de zomer van 2019 wordt definitieve besluitvorming voorzien.

In het jaar 2018 worden enkele ingrediënten uit het project AQUON 3.0 conform de programmabegroting 2018 uitgevoerd. Deze ingrediënten zijn belangrijk in het licht van de activiteiten welke juist in het jaar 2019 worden voorzien:

a. Make or Buy

De inzichten die in 2017 en 2018 ontstaan uit het onder b genoemde traject kunnen de eerste criteria opleveren om “make or buy” beslissingen op te baseren. Dat moet voldoende inzicht opleveren om te beoordelen welke consequenties dit voor AQUON heeft met betrekking tot haar omvang op middellange termijn en de daarbij passende ruimtebehoefte.

b. Laboratorium van de toekomst & operational excellence

Voor deze actielijn vindt een inventarisatie plaats van de ontwikkeling van de meetvraag voor de komende 10 jaren. Hiervoor wordt onder andere een ambtelijke sessie met kennisdragers georganiseerd. Er worden voorbereidingen getroffen ten behoeve van een *operational excellence* programma.

c. Evaluatie AQUON 2.0 / Organisatieplanning AQUON 3.0

Met de eigenaren is afgesproken dat bij de besluitvorming kritisch gekeken zal worden hoe het in de praktijk gaat. Door deze invalshoek ligt het voor de hand in de zomer van 2018 een

eerste evaluatie op hoofdlijnen uit te voeren. De evaluatie zal in het tweede kwartaal van 2018 door het managementteam voorbereid moeten zijn.

d. Strategische opties

In het bestuurlijke adviestraject om te komen tot de nieuwe strategische koers zijn in de eerste en tweede fase meerdere strategische - op de langere termijn - posities van AQUON in beeld geweest. Gesproken is over de vorm en mate van integratie in de processen van de waterschappen en de verbreding naar meer eigenaren en/of klanten (waterschappen, water-bedrijven etc.). Deze opties worden in het derde kwartaal van 2018 met de dan beschikbare actuele kennis en inzichten opnieuw bekeken, om te bezien welk gewicht ze in de schaal kunnen leggen bij het denken over de toekomstige huisvesting. De inzet is dat er bij de afweging die eind 2018 gemaakt zal worden voldoende bekend is over de (on)zekerheden rond de gewenste toekomstige huisvesting.

e. Logistiek, programma van eisen en blocklayout

Op basis van het bovenstaande (onder A t/m D) worden in het jaar 2018 alle ingrediënten in beeld gebracht om te komen tot margedimensionering perceel en gebouw.

f. Locatiekeuze

Parallel aan het uitwerken van het programma van eisen voor de toekomstige huisvesting en direct aansluitend op de discussie over de strategische opties kan onderzocht worden wat de meeste geschikte toekomstige locatie is. Er ligt hier een directe link tussen de vaste organisatie- en inrichtingskosten ten gevolge van het aantal locaties en het noodzakelijke aantal personeelsleden. In het jaar 2018 worden modellen gebouwd ten behoeve van afstand medewerker in relatie tot mogelijke vestigingsplaatsen en voor afstanden van monsternamen punten. Duurzaamheid vormt een belangrijk aandachtspunt bij de locatiekeuze. Het streven is om zoveel mogelijk energieneutraal te zijn.

In het jaar 2019 worden de volgende stappen uit dit plan van aanpak AQUON 3.0 uitgevoerd.

1. Voorbereiding traject organisatorische aanpassingen

In het eerste kwartaal worden voorbereidingen getroffen om de organisatorische aanpassingen te kunnen uitvoeren. Op basis van de inzichten verkregen in het jaar 2018 zal een nieuwe organisatie-inrichting moeten worden onderzocht.

2. Programma van eisen en logistiek

In het eerste kwartaal wordt het programma van eisen opgesteld, evenals een raming van investeringen, opbrengsten en frictiekosten. In het tweede kwartaal 2019 zal een businesscase worden opgesteld en het voorgenomen besluit opnieuw worden gewogen door de eigenaren.

3. Besluitvorming van ten aanzien van voorgenomen bestuurlijk besluit om te komen tot AQUON 3.0.

4. In het najaar 2019 worden aanbestedingstrajecten opgestart om te komen tot gunning van bouw.

Na besluitvorming worden de voorbereidingen getroffen om te komen tot bouw c.q. verbouw van een (alternatief) pand. In het najaar van 2019 zal met name de externe deskundigheid worden ingezet ten behoeve van nieuwbouw van het laboratorium van de toekomst en de bijbehorende noodzakelijke aanbestedingstrajecten. In de programmabegroting 2019 worden de benoemde activiteiten verder uitgewerkt en de benodigde financiële middelen verder uitgewerkt. Na besluitvorming om te komen tot het één-locatie besluit worden de benodigde vervolgacties ingezet.

2.2 Ketenpartners: ontwikkeling meetvraag 2019 en te leveren productie

De opdrachtgevers van de waterschappen hebben hun verwachte meetvraag op hoofdlijnen t/m 2023 opgegeven. Op basis hiervan heeft AQUON een beeld van de te verrichten werkzaamheden voor de komende jaren en de wijze waarop zij haar bedrijfsvoering kan inrichten. Deze ontwikkeling van de meetvraag kan als volgt worden weergegeven:

productie/ meetvraag	2014 werkelijk	2015 werkelijk	2016 werkelijk	2017 werkelijk	2018 meetvraag	2019 meetvraag
Aa en Maas	794.197	893.292	1.049.358	1.271.294	1.139.258	1.134.600
Brabantse Delta	1.484.131	1.334.034	1.441.403	1.409.153	1.350.000	1.492.995
De Dommel	1.007.880	1.067.775	1.053.718	1.231.814	990.000	1.015.160
Delfland	754.853	817.032	862.471	1.045.245	804.720	798.000
Hollandse Delta	1.550.417	1.816.933	1.872.081	2.258.381	1.848.121	2.042.885
Rijnland	1.925.326	2.138.194	2.077.621	2.045.304	2.095.500	1.995.000
Rivierenland	1.894.387	1.917.717	1.957.972	1.872.099	1.925.708	1.837.000
Schieland en de Kruwaard	551.809	553.193	658.059	593.166	546.200	566.200
Stichtse Rijnlanden	784.590	802.044	745.931	782.101	719.500	801.500
TOTAAL	10.747.590	11.340.214	11.718.614	12.508.557	11.419.007	11.683.340
indexcijfer jaar 2014=100	100	106	109	116	106	109

Tabel 1: de ontwikkeling in de meetvraag.

Op basis hiervan zal het AQUON-productieniveau in de programmabegroting 2019 worden ingesteld op 11,5 miljoen productiepunten voor de opdrachtgevers van de deelnemende waterschappen en 0,2 miljoen voor externe klanten.

In het op te stellen begrotingsdocument 2019 wordt ook een meerjarig perspectief op verwachte productie van de individuele deelnemende waterschappen gegeven (zie tabel 2). Op basis van recente uitvragen baseert AQUON haar verwachte productieniveau ook voor haar meerjarenperspectief op 11,5 miljoen productiepunten voor deelnemende waterschappen en 0,2 miljoen voor externe klanten.

productie/ meetvraag	2020	2021	2022	2023
Aa en Maas	1.079.600	1.064.600	1.029.600	1.029.600
Brabantse Delta	1.430.723	1.415.000	1.442.995	1.430.723
De Dommel	1.027.160	1.094.160	1.065.160	1.105.160
Delfland	798.000	798.000	748.000	748.000
Hollandse Delta	2.006.565	1.799.127	1.851.641	1.939.321
Rijnland	1.965.000	1.875.000	1.795.000	1.795.000
Rivierenland	1.898.000	1.874.000	1.874.000	1.874.000
Schieland en de Kr'waard	566.200	566.200	566.200	566.200
Stichtse Rijnlanden	781.500	788.500	780.000	770.000
	11.552.748	11.274.587	11.152.596	11.258.004
indexcijfer jaar 2014=100	107	105	104	105

Tabel 2: de opgave van de verwachte meetvraag van de opdrachtgevers in een tijdsreeks.
Productieverwachtingen

De opdrachtgevers/waterschappen zijn zelf verantwoordelijk voor hun opgegeven meetvraag voor de komende jaren ("goed opdrachtgeverschap"). De productieverwachting is een belangrijk gegeven voor de bedrijfsinrichting en -voering van AQUON. Inmiddels heeft AQUON de ervaring dat de meetvraag van de opdrachtgevers vooraf behouden wordt opgegeven en verwacht Aquon dat de werkelijke productie uiteindelijk circa 10 procent hoger zal zijn. Dit gegeven blijkt uit de meerjaren ervaringscijfers. Het weergegeven indexcijfer in de tabel bevestigt dat de opdrachtgevers opnieuw behouden zijn met hun meetvraagopgave. In het 2019 is het indexcijfer 109 (t.o.v. van het productiejaar 2014) en daalt verder; de realisatie in 2017 was 116. Met deze opgave verwachten de opdrachtgevers een daling van 0,8 MIO in 2019 t.o.v. de realisatie in het jaar 2017. Verwacht mag worden dat de uiteindelijk productie in het jaar 2019 eenzelfde of juist een hogere waarde heeft dan in het jaar 2017.

In de meetvraag is een ingeschat aandeel onderzoeken opgenomen waartoe AQUON zelf niet is uitgerust. Deze onderzoeken worden uitbesteed aan specialistische partners. AQUON constateert dat de aanvraag van dit type productie sterkt stijgt. Specialistisch werk in bijvoorbeeld medicijnen en bestrijdingsmiddelen nemen toe. Ook is er een toename in de diversiteit van de te onderzoeken stoffen (bijvoorbeeld X-GEN) zichtbaar. De uitbestede specifieke onderzoeken zijn kostbaar. AQUON heeft een aanname gedaan dat de kosten hiervoor in relatie zullen liggen met de -behouden- opgegeven meetvraag van de deelnemende waterschappen. Dit resulteert in een kostenreservering van 2,4 miljoen in de begroting.

Mocht zich een af-/toename in de (specifieke) productiebehoefte vanuit de opdrachtgevers ontwikkelen dan zullen de variabele/marginale productiekosten van AQUON en de kosten bij uitbesteding af- dan wel toenemen. Bij meerdere routinematige eigen laboratoriumanalyses heeft AQUON ruimte in productiebezetting van haar analyseapparatuur. De (aanvullende) marginale kosten (met name chemicaliën) zijn juist in deze werkprocessen beperkt. AQUON wenst overigens door vergaande interne productiviteitsverbetering juist in het routinematige werk ruimte te creëren voor specialistisch werk in onderzoeksfase zelf te kunnen organiseren.

AQUON heeft de opgegeven productieverwachting (meetvraag) doorgesproken met haar opdrachtgevers. De opdrachtgevers/waterschappen zijn bewust van de gevolgen van de

behouden opgave meetvraag in relatie tot de bijdrageregeling van AQUON. De opdrachtgever/waterschap die uiteindelijk meer vraagt dan de opgegeven meetvraag ontvangt een extra kostenfactuur over het jaar 2019.

2.3 Ketenpartners: samenwerking

AQUON heeft intern een proces opgestart om invulling te geven aan haar kernwaarden Samen, Verantwoordelijk en Professioneel. 'Samen' werken in de keten, 'Verantwoordelijkheid' nemen op momenten dat dat noodzakelijk is en 'Professioneel' werken als het kennis, kunde en kwaliteit betreft. Werken in de keten betekent vanzelfsprekend dat het wenselijk en noodzakelijk is deze waarden ook samen in de keten invulling te geven. De wijze waarop dat zal gebeuren zal per waterschap verschillen.

Eerste ervaringen met het opstarten van een dergelijk ontwikkelprogramma zijn in 2017 opgedaan met een van de waterschappen. In 2018 wordt gezamenlijk met de andere waterschappen vastgesteld op welke manier deze ontwikkeling in de samenwerking in de keten voor hen zou kunnen worden vormgegeven. We voorzien dat deze samenwerking intensiever gaat worden, zowel in breedte als in diepgang. AQUON zal hierbij streven naar verdergaande harmonisatie waar mogelijk en zal het willen begrijpen wanneer dat niet mogelijk (b)lijkt. Dit zal in de komende jaren onder andere leiden tot verschillende samenwerkings- en ontwikkelprogramma's.

2.4 Ketenpartners: kennisontwikkeling en innovaties

In het kader van de doorontwikkeling van AQUON is het essentieel op een gestructureerde manier invulling te geven aan de kennis- en innovatieagenda. De mogelijkheden van technologische ontwikkelingen moeten voor gebruik in de praktijk worden gevolgd, getest en waar kansrijk uitgetoetst en ingevoerd. De afgelopen jaren is AQUON bij specifieke nieuwe ontwikkelingen betrokken geweest (Passive Sampling, vergelijkingsonderzoeken eDNA onderzoek, toxine analyses blauwwiermatten e.d.). Deze lijn wenst AQUON verder voort te zetten, waarbij onder andere ontwikkelingen worden voorzien rondom de inzet van sensoren en nieuwe technologieën (drones, eDNA, foto analyses e.d.), nieuwe laboratoriumtechnieken (geneesmiddelen, bestrijdingsmiddelen) en informatiemanagement (big data). Tevens zal verdere ontwikkeling in adviesvaardigheden en ketensamenwerking nodig zijn. Om een en ander ook financieel te kunnen ondersteunen zal hiervoor begrotingsgelden worden gealloceerd. Deze innovatiegelden worden vooreerst op €150.000 begroot. Deze innovatiegelden worden overigens geheel in samenspraak met de behoefte vanuit de waterschappen ingezet. Ook de organisatie hiervoor zal nader in samenspraak worden ingevuld. Voor de komende jaren wordt overigens een toenemende inspanning voorzien.

AQUON wenst tevens haar operationele processen conform verwachting te verbeteren. Om efficiëntie te kunnen bereiken dienen er vernieuwingsinvesteringen te worden uitgevoerd. Hierbij zijn investeringen gepland voor bijvoorbeeld optimalisatie van planningstools ("PIM-sheet"), data- en formatiesystemen, robotisering binnen huidige werkprocessen en sensortechnologie. Daarnaast zijn vervangingen gepland ten aanzien van huidige chemische laboratoriumapparatuur om de gewenste standaarden te behouden. Uitbreiding, ontwikkeling en implementatie van nieuwe analyses, zoals

bijvoorbeeld voor medicijnresten en opkomende stoffen worden gevraagd en vergen aandacht. Investering in apparatuur en nieuwe technieken worden hiermee voorzien.

In de programmabegroting 2019 zal meer detaillering worden gegeven op de concrete verwachte investeringen. Het investeringsniveau 2019/2020 ten behoeve van de operationele activiteiten wordt op een gelijk begrotingsniveau als vorige jaren ingeschat (1,5 miljoen per twee begrotingsjaren). Daarnaast is er jaarlijks circa 0,5 miljoen benodigd voor faciliteiten en ICT-ontwikkelingen. In de jaren tot en met 2017 zijn de gevraagde investeringsgelden overigens niet verbruikt. AQUON ziet als gevolg van de strategische alsmede omgevingsontwikkelingen een noodzaak tot (vervangings-) investeringen. Opgemerkt wordt dat door benodigd onderzoek (en businesscase) ten behoeve van een investeringscase en openbare (EU) aanbestedingsprocedures het concrete investeringsmoment per case in de jaren kan verschuiven.

3. Financiële ontwikkelingen

3.1 Fiscale ontwikkelingen

VPB

AQUON valt vanaf het jaar 2016 onder de reguliere vennootschapsbelasting. Aan het eind van 2017 heeft de belastingdienst duidelijkheid gegeven op welke AQUON hiermee dient om te gaan. Het eventuele bedrijfsresultaat behaalt op omzet derden zal regulier onder de wetgeving van vennootschapsbelasting (VpB) worden belast. De activiteiten van AQUON welke het samenwerkingsverband en behoefte van de waterschappen worden uitgevoerd zijn vrijgesteld van deze belasting.

3.2 Financiële uitgangspunten 2019

Indexering voor materiële kosten

AQUON stelt voor dat er een generieke inflatiecorrectie van 1,0% wordt doorgevoerd voor de bedrijfskosten.

Personeelslasten

De cao voor waterschappen (SAW) is het uitgangspunt voor de personeelslasten. De personeelsbegroting en formatie dienen als basis voor de te berekenen personeelslasten. De cao 2017/ 2018 is op moment van schrijven nog niet vastgesteld en er is nog geen inzicht in consequenties van de cao-onderhandelingen.

Voorgesteld wordt dat in de programmabegroting 2019 en verder rekening wordt gehouden met een verhoging van 1,5 procent per jaar. In verband met individuele salarisstijgingen ("periodieken") wordt een gemiddelde stijging van 0,5 procent als basis genomen. Voor de pensioenlasten 2019 en verdere jaren wordt geen stijging begroot.

Op moment van schrijven is de cao 2017/2018 nog niet vastgesteld, aangenomen wordt dat de salariskosten in het jaar 2018 met 3,0 procent stijgen. Deze ingeschatte cao-verhoging is benodigd voor de basisberekening van personeelskosten 2019. Mocht er significante

wijzigingen uit de cao-onderhandelingen komen dan zal de kostenrealisatie in het jaar 2019 meebewegen.

Programmabegroting 2019

Ook in het jaar 2019 kent AQUON twee programmabegrotingen.

- In de programmabegroting “laboratorium AQUON” zijn de reguliere laboratorium activiteiten opgenomen. In dit programma worden de gewenste dienstverlening conform de ketenpartnergedachte uitgevoerd.
- In de programmabegroting “eigenaar GR AQUON” zijn de gevolgen van de strategische koerswijziging opgenomen. Om deze wijzigingen te kunnen financieren werd tot en met de jaren 2018 de daarvoor gevormde bestemmingsreserve gebruikt. Bij de besluitvorming (juli 2016) om te komen tot AQUON 3.0 is een financiële ruimte aan AQUON toegekend.

In het begrotingsjaar 2019 zal er geen bestemmingsreserve meer beschikbaar zijn. Voor de transitie van AQUON zijn financiële middelen benodigd, deze worden ingeschat op 0,5 miljoen. Deze middelen zijn in het jaar 2016 met besluitvorming nieuwe strategie aangekondigd. Jaarlijks zijn de kostenramingen opgenomen in de meerjarenraming. In het jaar 2019 wordt verdere invulling gegeven om de gewenste strategische koers te realiseren.

AQUON verwacht middels een meerjarenraming (jaren 2020-2023) richting te geven aan de verwachte service. Deze meerjarenraming zal AQUON opnemen in haar begroting 2019.

Kostenverdeling naar de opdrachtgevers

In 2019 worden de kosten van AQUON (programma laboratorium AQUON en eigenaar GR AQUON) verdeeld conform de afgesproken kostenverdeling. De kostenverdeling is opgenomen in de GR AQUON. De kostenverdeling tussen waterschappen heeft een directe relatie met de individuele afgenomen productie per waterschap.

Programma laboratorium

De kosten uit het laboratoriumprogramma worden doorbelast op basis van de afname van de producten en diensten van AQUON. Daarbij wordt onderscheid gemaakt tussen de vaste en variabele kosten.

De vaste kosten vertegenwoordigen de kosten van de bedrijfsinrichting, die verondersteld worden 75 procent van de jaarlijkse exploitatiekosten te zijn. Het percentage aan vaste kosten dat een individueel waterschap betaalt is afhankelijk van de gemiddelde afgenomen productie in de drie afgesloten jaren voorafgaand aan het desbetreffende verslagjaar. De procentuele verdeling voor het jaar 2019 wordt overgenomen uit de jaarstukken over het jaar 2017. De variabele productiekosten (25 procent van de exploitatiekosten) worden verdeeld naar waterschap op basis van de werkelijke gerealiseerde productie in het jaar 2019.

Programma eigenaren

In het tweede programma worden kosten van transitie ondergebracht. De kosten naar aanleiding van frictie/boventalligheid in het kader van het doorstroomprogramma 2015/2016 worden in rekening gebracht bij die waterschappen die geen (afdoende) personeelsleden van AQUON in kader van het personeel-doorstroomprogramma hebben overgenomen. Ten aanzien van de overige kosten in dit programma, betreffende kosten n.a.v. herinrichting van

de organisatie, wordt voorgesteld dit conform de gemiddelde productieafname in de drie afgesloten jaren voorafgaand aan het desbetreffende verslagjaar in te regelen. Deze werkwijze werd in het jaar 2016 voorgesteld en vanaf het jaar 2018 gehanteerd. Deze procentuele verdeling is opgenomen in tabel 3.

Waterschap of Hoogheemraadschap	*** productiepunten ***			3-jaars procent
	2017	2016	2015	
Aa en Maas	1.271.294	1.049.358	893.292	9,0%
Brabantse Delta	1.409.153	1.441.403	1.334.034	11,8%
De Dommel	1.231.814	1.053.718	1.067.775	9,4%
Delfland	1.045.245	862.471	817.032	7,7%
Hollandse Delta	2.258.381	1.872.081	1.816.933	16,7%
Rijnland	2.045.304	2.077.621	2.138.194	17,6%
Rivierenland	1.872.099	1.957.972	1.917.717	16,2%
Schieland en de Kr'waard	593.166	658.059	553.193	5,1%
De Stichtse Rijnlanden	782.101	745.931	802.044	6,6%
	12.508.557	11.718.614	11.340.214	100,0%

Tabel 3: procentueel aandeel in de vaste kosten van AQUON in het jaar 2019

Na besluitvorming in de zomer van 2019 om te komen tot 1-locatie, worden eventuele benodigde advieskosten ten behoeve van bouw/verbouw geactiveerd (investering). Deze advieskosten worden inzichtelijk na het opstellen van de businesscase met opname van de besproken ingrediënten.

4. Sturing en verantwoording

AQUON zal op basis van de uitgangspunten uit deze kadernota een begroting 2019 opstellen waarin, naast de twee programmabegrotingen, ook de door de wet verplichte paragrafen worden uitwerkt. Deze verplichte paragrafen worden, indien van toepassing, in het document toegelicht.

Op basis van het planning & control statuut van AQUON wordt de planningscyclus ingevuld, waarbij twee tussentijdse verantwoordingsrapportages (inclusief prestatie indicatoren KPI's) en de reguliere jaarstukken worden opgeleverd.

5. Vervolgproces

De begrotingsbehandeling 2019 loopt middels een bekend tijdspad. De planning is conform de bestuurlijke kalender en inclusief deze kadernota en ziet er als volgt uit:

Bestuurlijke Planning

- Behandeling concept programmabegroting 2019 in adviesorgaan platform eigenaren en het DB	maart 2018
- Vaststellen kadernota in het algemeen bestuur	april 2018
- Zienswijzeperiode waterschappen	april-juni 2018
- Ontwerpbegroting en reactienota in adviesorgaan platform eigenaren en het DB	juni 2018
- Vaststellen programmabegroting in het algemeen bestuur	juli 2018

In deze kadernota hebben wij inzicht gegeven in de belangrijkste ontwikkelingen die in 2019 de begroting van AQUON zullen beïnvloeden.